

Tuzlukçu İlçesi 18 Yaş Üstü Bireylerin Kansere Taramalarına Yönelik Bilgilerinin Değerlendirilmesi

Evaluation of Knowledge of Individuals Over the Age of 18 on Cancer Screening in Tuzlukçu District

 Seyfettin Abuoğlu¹, Lütfi Saltuk Demir²

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı,
Konya, Türkiye
²Necmettin Erbakan Üniversitesi, Tıp
Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Konya,
Türkiye

Makale Tarihleri/Article Dates:
Geliş Tarihi/Received: 6 Ekim 2025
Kabul Tarihi/Accepted: 13 Nisan 2026
Yayın Tarihi/Published Online:
4 Ağustos 2026

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:
Seyfettin Abuoğlu
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık
Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Konya,
Türkiye
e mail: sabuoglu@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu araştırma ile Konya ili Tuzlukçu ilçesinde yaşayanların Ulusal Kanser Tarama Programı ile ilgili bilgilerini değerlendirmek amaçlandı.

Yöntem: Konya ili Tuzlukçu ilçesinde 18 yaş üstü 190 kişi ile yapılan çalışma kesitsel türde planlandı. Araştırmacılar tarafından literatür taraması ile oluşturulan anket kullanıldı. Tanımlayıcı istatistik olarak sayısal verilerde aritmetik ortalama $\pm$ standart sapma değerleri, kategorik verilerde sayı ve yüzdelikler kullanıldı. İstatistiksel olarak $p < 0,05$ olan durumlar anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılanların %76,3'ü kadın, %45,8'i ilköğretim mezunu, %25,3'ünde kendisinde ve/veya birinci derece akrabasinda tanı konulmuş bir kanser hastalığı olduğu, %21,6 kişinin önceden kanser tarama testlerine yönelik eğitim aldığı ve katılımcılardan %34,7'sinin daha önce kanser taraması yaptırdığı tespit edildi. Daha önce kanser taramasına yönelik eğitim aldığı belirtilenlerde kanser taraması yaptıranların anlamlı olarak daha yüksek oranda olduğu tespit edildi. Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan ulusal kanser tarama programı kapsamında meme, serviks ve kolorektal kanseri taraması yapıldığını %18,9 kişinin tam olarak bildiği tespit edildi.

Sonuç: Araştırma sonucu kanser tarama testlerinin düzenli yapılması gerektiğinin bilirliliği ve düzenli tarama yaptıran oranının düşük olduğu belirlendi. Mobil kanser tarama araçlarının ilçeye gelmesi ve diğer zamanlarda yakın tarama merkezine servis hizmetinin olması sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi düzeyi, farkındalık, kanser taramaları.

ABSTRACT

Purpose: This study aimed to evaluate the knowledge of the residents of the Tuzlukçu district in Konya province regarding the National Cancer Screening Program.

Method: This study was designed as a cross-sectional study involving 190 participants aged 18 years and older in the Tuzlukçu district of Konya province. A questionnaire developed by the researchers based on a literature review was utilized. Numerical data were expressed as arithmetic mean $\pm$ standard deviation, and categorical data as numbers and percentages, $p < 0.05$ was considered statistically significant.

Results: Among participants, 76.3% were women, 45.8% were primary school graduates, 25.3% reported a cancer diagnosis in themselves or first-degree relatives, 21.6% had previously received training on cancer screening tests, and 34.7% had undergone cancer screening. Participants who had received prior training demonstrated a significantly higher rate of screening participation. Within the National Cancer Screening Program by the Ministry of Health, only 18.9% correctly identified the timing of breast, cervical, and colorectal cancer screenings.

Conclusion: This study findings revealed that both the awareness regarding the necessity of regular cancer screening tests and the rate of undergoing regular screenings were low. The introduction of mobile cancer screening tools in the district and the availability of shuttle services to nearby screening centers may facilitate access to health services.

Key words: Awareness, cancer screenings, knowledge level.

Açıklama/Disclosure: Yazarların hiçbir, bu makalede bahsedilen herhangi bir ürün, aygıt veya ilaç ile ilgili maddi çıkar ilişkisine sahip değildir. Araştırma, herhangi bir dış organizasyon tarafından desteklenmedi. Yazarlar çalışmanın birincil verilerine tam erişim izni vermek ve derginin talep ettiği takdirde verileri incelemesine izin vermeyi kabul etmektedirler.

Atıf yapmak için/ Cite this article as: Abuoğlu S, Demir LS. Tuzlukçu İlçesi 18 Yaş Üstü Bireylerin Kansere Taramalarına Yönelik Bilgilerinin Değerlendirilmesi. Mev Med Sci. 2026; 6(2): 71-75

"This article is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0)"

GİRİŞ

Kanser, vücudun hemen hemen her organında veya dokusunda başlayabilen anormal hücrelerin kontrolsüzce büyüdüğü, normal sınırlarının ötesine geçip vücudun bitişik bölgelerini istila ettiği ve/veya diğer organlara yayılabildiği büyük bir hastalık grubu için kullanılan terimdir. Kanser, Türkiye ve dünyada dolaşım sistemi hastalıklarından sonra ikinci sıradaki ölüm nedeni olarak; 2020 yılında dünyada yaklaşık 10 milyon ölüme, oransal olarak da her altı ölümden birine sebep olmuştur (1, 2). Tarama hizmetleri, kanser hastalığının semptomları ortaya çıkmadan önce kişilerde morbidite ve mortaliteyi azaltmak, kanser hastalığının kontrolü ve maliyeti yönetebilmek açısından uzun vadeli bir stratejidir(3).

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı, taramalar vasıtasıyla erken tanı imkanının olası olduğu meme, serviks ve kolorektal kanserlerinin taranması için; Kadınlarda 40-69 yaş arasında mamografi çekimini iki yılda bir, 30-65 yaş arasında servikal human papilloma virüs (HPV) testini beş yılda bir ve 50-70 yaş arasındaki tüm bireylere iki yılda bir gaitada gizli kan testi (GGK Testi) ile her 10 yılda bir kolonoskopi yapılmasını tavsiye etmektedir(4).

Türkiye ulusal kanser tarama programı kapsamında 2024 yılı kanser tarama oranları, meme kanserinde %44,3, serviks kanserinde %89,4 ve kolorektal kanserinde %30,4 olarak gerçekleşmiştir (5). Kanser taramaları Aile sağlığı merkezleri, İlçe Sağlık Müdürlüğü/Toplum Sağlığı Merkezlerine bağlı olarak hizmet veren Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde (KETEM), Sağlıklı Hayat Merkezleri ve Mobil Kanser Tarama araçlarında ücretsiz olarak yapılmaktadır(6).

Amaç

Bu çalışmada, Konya ili Tuzlukçu ilçesinde yaşayanların ulusal kanser tarama programında mevcut olan serviks, kolorektal ve meme kanseri hakkındaki bilgi ve tutumlarını değerlendirmek amaçlandı.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırma kesitsel türde tasarlandı. Konya ili Tuzlukçu İlçe Kaymakamlığından 30.01.2024 tarihinde araştırma ve eğitim yapabilmek için izin alındı. Araştırma 01.02.2024-31.03.2024 tarihinde 18 yaş üstü bireylere, sözlü onam alındıktan sonra uygulandı. Tuzlukçu ilçesinde yaşayan en az okuryazar ve formları doldurmasına engel olmayacak düzeyde akli melekeleri yerinde olan 18 yaş üstü 190 birey olasılıksız kolayda örnekleme yöntemiyle araştırmaya dahil edildi. Araştırma, Tuzlukçu Aile Sağlığı Merkezi ve Konya Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları (KOMEK)'nın Tuzlukçu merkezinde yürütüldü.

Veri toplama formu literatür taraması ile araştırmacılar tarafından oluşturuldu. Araştırma formunun ilk 8 sorusunda yaş, cinsiyet, eğitim durumu, sigara kullanma durumu,

alkol kullanma durumu, kendisinde ve/veya birinci derece akrabalarında kanser bulunup bulunmadığı ve daha önce kanser taramalarından herhangi birini yaptırtıp yaptırtmadığını sorgulandı. İkinci bölüm ise katılımcıların ulusal kanser tarama programı ve bu program kapsamında taraması yapılan kanser türlerine ait bilgilerini sorgulayan 4 sorudan oluşmaktadır.

Araştırmada toplam 12 sorudan oluşan veri toplama formunu sözel olarak onam veren katılımcıların yüz yüze anket yöntemiyle doldurması sağlandı. Veri toplama formunda kişisel bilgiler yer almadan verilerin toplanması sağlanmış ve veri gizliliğine riayet edilmiştir.

Saha çalışması ardından veriler elektronik ortama aktarıldı. Verilerin istatistiksel analizi, SPSS 21.0 ile yapıldı. Tanımlayıcı istatistik olarak sayısal verilerde aritmetik ortalama $\pm$ standart sapma ve ortanca (minimum-maksimum) değerleri, kategorik verilerde sayı ve yüzdelikler kullanıldı. İstatistik analizde sayısal verilerin karşılaştırılmasında Bağımsız Gruplarda T Testi, kategorik verilerin karşılaştırılmasında Ki-kare testi kullanıldı. İstatistiki anlamlılığı değerlendirmek için $p < 0,05$ olarak kabul edildi.

BULGULAR

Bu çalışma %76,3'ü kadın, %23,7'si erkek üzere olmak 190 katılımcıyla yapıldı. Tuzlukçu ilçesinde araştırmaya katılanların yaş ortalaması $42,5 \pm 13,9$, ortancası 42(18-78) olarak saptandı. Katılımcı olarak 50 yaş ve üzeri grubu %31,6 ile en sık ve sonrasında %25,8 ile 40-49 yaş grubu katılım sağladı. Katılımcıların %45,8'si ilköğretim mezunuydu ve %1,1'i eğitim durumunu okuryazar olarak belirtti. Araştırmaya katılanların %36,3'ü sigarayı, %12,1'i alkolü hayatının herhangi bir döneminde kullandığını belirtti (Tablo 1).

Tuzlukçu'da araştırmaya katılan kişilerin %21,6'sı ulusal kanser tarama programları ile ilgili eğitim aldığını belirtti. Çalışmaya katılanların %25,3'i kendisinde ve/veya birinci derece akrabasında tanı konulmuş bir kanser hastalığı olduğunu belirtti. Katılımcılardan %34,7'si daha önce kanser taraması yaptırdığını beyan etti. Sağlık Bakanlığı tarafından koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında taramaların ücretsiz olarak yapıldığını %74,7 kişi doğru olarak yanıtladı (Tablo 2).

Tuzlukçu'da araştırmaya katılan 190 kişinin %18,9'unun Sağlık Bakanlığı'nın ulusal kanser tarama programı kapsamında meme, serviks ve kolorektal kanseri taraması yapıldığını tam olarak bildiği tespit edildi. Araştırmamızda ankette açık uçlu olarak yer alan Sağlık Bakanlığı tarafından 2 yılda bir meme kanseri taraması yapıldığını katılımcıların %25,3'i doğru yanıtladı. Serviks kanserine yönelik 5 yılda bir tarama yapıldığını katılımcıların %15,3'u doğru olarak yanıtladı. Kolorektal kanser için 2 yılda bir yapılan taramayı açık uçlu soruda katılımcıların %15,8'i doğru olarak yanıtladı. Ulusal kanser taramasına yönelik daha önce eğitim alanların

Tablo 1. Çalışmaya katılanların sosyo-demografik özellikleri ve alışkanlıkları.

		n	%
Cinsiyet	Kadın	145	76,3
	Erkek	45	23,7
Eğitim durumu	Okuryazar	2	1,1
	İlkokul	87	45,8
	Ortaokul	21	11,1
	Lise	46	24,2
	Üniversite	34	17,9
Yaş grubu	29 ve altı	38	20
	30-39	43	22,6
	40-49	49	25,8
	50 ve üzeri	60	31,6
Sigara	Hayatının bir döneminde kullanmış	69	36,3
	Kullanmamış	121	63,7
Alkol	Hayatının bir döneminde kullanmış	23	12,1
	Kullanmamış	167	87,9

Tablo 2. Ulusal kanser tarama programları hakkında bilgi ve katılım düzeyi.

		n	%
Ulusal kanser tarama programları ile ilgili eğitim alma	Evet eğitim aldım	41	21,6
	Hayır eğitim almadım	149	78,4
Daha önce kanser taraması yaptıрма	Evet tarama yaptırdım	66	34,7
	Hayır tarama yaptırmadım	124	65,3
Kendinizde ve/veya birinci derece akrabada tanı konulmuş kanser	Evet var	48	25,3
	Hayır yok	142	74,7
Sağlık Bakanlığı kanser tarama programları ücreti	Ücretsiz	142	74,7
	Ücretli	3	1,6
	Fikrim yok	45	23,7

Tablo 3. Katılımcıların önceden kanser tarama yaptıрма ve kanser tarama bilgi durumları.

		Daha önce ulusal kanser tarama programı eğitimi		p değeri/ x ²
		Alan n (%)	Almayan n (%)	
Daha önce kanser taraması	Yaptıran	25(%61,0)	41(%27,5)	<0,001
	Yaptırmayan	16(%39,0)	108(%72,5)	14,43
Serviks kanseri	Doğru yanıt	13(%31,7)	16(%10,7)	0,003
	Yanlış yanıt	18(%43,9)	72(%48,4)	11,752
	Fikrim yok	10(%24,4)	61(%40,9)	
Meme kanseri	Doğru yanıt	11(%26,8)	37(%24,8)	0,873
	Yanlış yanıt	18(%43,9)	62(%41,6)	0,272
	Fikrim yok	12(%29,3)	50(%33,6)	
Kolonorektal kanseri	Doğru yanıt	9(%22,0)	21(%14,1)	0,451
	Yanlış yanıt	14(%34,1)	52(%34,9)	1,590
	Fikrim yok	18(%43,9)	76(%51,0)	

yaşı 47,5±13,2, eğitim almayanların yaşı 41,1±13,8 idi. Daha önce kanser taramasına yönelik eğitim aldığını belirtenlerin yaşı almayanlardan anlamlı olarak daha yüksekti (p=0,008). Daha önce kanser taramasına yönelik eğitim aldığını belirtenlerde kanser taraması yaptıranların anlamlı olarak daha yüksek oranda olduğu tespit edildi (p<0,001).

Serviks kanserine yönelik HPV taramasının 5 yılda bir yapıldığını daha önce kanser taramasına yönelik

eğitim alanların daha fazla oranda doğru yanıtladığı tespit edildi(p=0,003). Meme ve kolorektal kanser tarama sürelerinin doğru yanıtları ile daha önce kanser tarama eğitimi arasında bir farklılık gözlenmedi (Tablo 3).

TARTIŞMA

Bu araştırmada katılımcıların %34,7'si, Sağlık Bakanlığı Ulusal Kanser Tarama Programı kapsamındaki kanser

taramalarını çalışmamız öncesinde yaptırdığını beyan etti. Literatürde, Gökceimam'ın tez çalışmasında bu oran %25,0 iken, Uysal ve Toprak tarafından yapılan araştırmada katılımcıların %37,9'u çalışma öncesi kanser taramalarını yaptırmıştır (7, 8). Diğer çalışmalarda ise Erdem ve ark. tarafından Düzc'de yapılan araştırmada katılımcıların %18,6'sı, Tat ve ark. tarafından Kayseri İli Yeşilhisar ilçesinde yapılan çalışmada ise %39,0 oranında kanser taraması yaptırmıştır (9, 10). Kanser tarama yaptırmadaki bu farklılıkların, kişilerin sosyokültürel durumları (sağlık eğitimi, kültür, inanç, toplumsal cinsiyet rolleri ve ekonomik durum) ile kanser taramaları hakkında farkındalık eğitimlerinin yeterli olmamasından kaynaklanması olasıdır. Bu araştırmada katılan kişilerin %21,6'sı Ulusal Kanser Tarama Programları ile ilgili eğitim aldığını belirtti. Bu oran literatürde farklılık göstermektedir. Uysal ve Toprak'ın çalışmasında katılımcıların %76,2'si, Özsoyler, Çapar ve Keser'in çalışmasında ise %72,2'si kanser taramalarına yönelik eğitim aldığını bildirmiştir (8, 11). Demir ve ark. tarafından yapılan 18 yaş üstü bireylerle yürütülen araştırmada ise eğitim alma oranı %38,1 olarak tespit edilmiştir (12). Araştırmalardaki farklılıkların, katılımcıların yaşı, yaşadıkları yerlerin sosyokültürel yapısı ve kanser tarama merkezlerine uzaklık gibi faktörlerden kaynaklandığı varsayılabilir.

Çalışmaya katılanların dörtte biri kendisinde veya birinci derece akrabasında tanı konulmuş bir kanser hastalığı olduğunu belirtti. Aksungur ve ark. tarafından yapılan çalışmada kendisi veya birinci/ikinci derece akrabasında tanı konulmuş kanser oranı %43,7 iken, Göl ve Açıkgöz'ün çalışmasında bu oran %26,3 olarak bulunmuştur (13, 14). Sağlık Bakanlığı tarafından koruyucu sağlık hizmeti kapsamında taramaların ücretsiz yapıldığı bilgisi katılımcıların %74,7'si tarafından doğru olarak yanıtladı. Çetin'in 30-70 yaş arası bireylerle yaptığı araştırmada bu oran %55,8, Demir ve ark. tarafından Konya'nın Meram ilçesinde yapılan çalışmada ise %62,4 olarak bulunmuştur (12, 15). Araştırmamızda, Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen Ulusal Kanser Tarama Programı kapsamında meme, serviks ve kolorektal kanser taramalarının yapıldığını yalnızca %18,9'unun doğru bildiği tespit edildi. Literatürde, Kaya ve ark. tarafından gerçekleştirilen çalışmada bu oran %48,6 olarak saptanmıştır (16). Sağlık Bakanlığı, kadınlarda meme kanseri için her 2 yılda bir mamografi, serviks kanseri için her 5 yılda bir HPV testi, kadın ve erkeklerde kolorektal kanser için her 2 yılda bir gaitada gizli kan testi ve 10 yılda bir kolonoskopi yapılmasını önermektedir (4).

Araştırmamızda, meme kanseri taramasının 2 yılda bir yapılması gerektiğini katılımcıların %25,3'ü doğru olarak yanıtladı. Benzer şekilde, Nijerya'da Akhigbe ve Vivian tarafından yapılan çalışmada bu oran %23,7 olarak bulunmuştur (17). Saçıkara ve Tanyer'in kırsal bölgede

yaşayan kadınlarda yaptığı araştırmada katılımcıların %23,2'si mamografi süresini doğru yanıtlamış, %24,2'si ise serviks kanseri taramasının 5 yılda bir yapıldığını bilmiştir (18). Bizim çalışmamızda serviks kanseri taramasının 5 yılda bir yapılması gerektiğini yalnızca %15,3'ü doğru yanıtladı.

Araştırmamızda kolorektal kanser taramasının 2 yılda bir yapılması gerektiği sorusuna katılımcıların %15,8'i doğru yanıt verdi. Koruk ve ark. tarafından yapılan araştırmada bu oran %26,9 olarak bulunmuştur (19).

Sınırlılıklar

Araştırma verileri olasılıksız bir örneklem yöntemi olan kolayda örneklem yöntemi ile toplandı. Örnek büyüklüğü hesaplaması yapılmadan araştırmanın gerçekleştirildiği iki ay içerisinde çalışmaya katılmaya uygun kişiler ile gerçekleştirildi. Bu sınırlılıklar nedeniyle araştırma sonuçları sadece araştırmanın gerçekleştirildiği bölge için geçerlidir.

SONUÇ

Tuzlukcu ilçesinde yaptığımız araştırmada katılımcıların beşte birinin kanser taramasına yönelik eğitim aldığı, üçte birinin daha önce kanser taraması yaptırdığı, %75'inin kanser taramalarının ücretsiz olduğunu bildiği, serviks ve kolorektal kanseri tarama sürelerinin çok az kişi tarafından doğru ve tam bilindiği belirlenmiştir. Serviks kanseri tarama süresini daha önce eğitim alanların daha fazla oranda bildiği tespit edilmiştir. Ulusal kanser tarama programları ile ilgili eğitim alma oranının düşük olduğunu tespit ettiğimiz araştırmamızda birinci derecede koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında aile hekimleri tarafından takip edilen kanser taramalarına yönelik halk eğitim ve tarama faaliyetlerinin artırılması, Tuzlukcu ilçesinde periyodik aralıklarla yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşları ile eğitimlerin yapılması farkındalık ve taramalara katılımı artıracaktır. Sağlık Bakanlığı mobil kanser tarama araçlarının belirli aralıklarla Tuzlukcu ilçesine gelmesinin sağlanması ve diğer zamanlarda en yakın kanser tarama merkezine servis araçları kullanımı başlatılmasıyla KETEM'e olan uzaklığın, ulaşım masraflarının, zaman bulamama durumlarının, uzayan tarama randevu sürelerinin ve tarama sürekliliğinin sağlanması açısından, koruyucu sağlık hizmeti kapsamında ücretsiz olarak sunulan sağlık hizmetlerine erişim kolaylaşacaktır.

Aile hekimlerinin kayıtlı nüfusunu muayene ve takip için kullandığı aile hekimliği bilgi sistemine, Sağlık Bakanlığı Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü koordinasyonundaki kanser randevu sisteminin entegrasyonunun yapılması ve etkin kullanımının sağlanması ile aile hekimlerince ilgili hedef nüfusun kanser taramalarının farkındalığında artış sağlanabilecektir. Bu farkındalık ile aile hekimleri ilgili nüfusuna tarama randevusu olarak yönlendirmesi ve sonuçlarına istinaden daha sonraki takiplerinin ve gerekiyorsa ileri teşhis için yönlendirilmesinin sağlanması taramalara

katılımı artıracaktır. Kanser taramalarının artırılması amacıyla hedef nüfusa en kolay ulaşabilecek olan aile hekimlerinin tarama testlerine daha aktif olarak süre ayırabilmelerine yönelik olarak motivasyonlarının desteklenmesi ve teşvik edilmesi fayda sağlayacaktır.

Etik Kurul: Çalışma için Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Etik Kurulu'ndan izin alındı (Karar no: 2024/4749).

Çıkar Çatışması: Çalışmada herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Finansal Çıkar Çatışması: Çalışmada herhangi bir finansal çıkar çatışması yoktur.

Sorumlu Yazar: Seyfettin Abuoğlu,
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Konya, Türkiye
e-mail: sabuoğlu@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Research AIcF. who cancer raporu iarc; 2020 [Available from: <https://publications.iarc.who.int/Non-Series-Publications/World-Cancer-Reports/World-Cancer-Report-Cancer-Research-For-Cancer-Prevention-2020> (Erişim Tarihi: 05.05.2025).
2. TC Sağlık Bakanlığı. Türkiye Kanser istatistikleri 2020 [Available from: https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/kanserdb/Dokumanlar/Istatistikler/Turkiye_Kanser_Istatistikleri_2020.pdf (Erişim Tarihi: 05.05.2025).
3. Fauci J HK, Loscalzo. L. Harrison's Principles of Internal Medicine. 20th ed: Mc Graw Hill Education; 2018 (Erişim Tarihi: 05.05.2025).
4. Sağlık Bakanlığı. Kanser Taramaları 2025 [Available from: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/kanser-taramalari.html> (Erişim Tarihi: 05.05.2025).
5. Sağlık Bakanlığı. HSGM 2024 Birim Faaliyet Raporu 2024 [Available from: https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/HSGM_2024_Birim_Faaliyet_Raporu_PDF.pdf (Erişim Tarihi: 25.12.2025).
6. Sağlık Bakanlığı. Ulusal Kanser Tarama Programları 2025 [Available from: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/haberler-kanser.html> (Erişim Tarihi: 05.05.2025).
7. Gökçeimam D. Bir Aile Sağlığı Merkezi'ne Başvuran 40 Yaş Üzeri Bireylerin Kanser Taramaları İle İlgili Bilgi, Tutum Ve Davranışları İle Mizaç karakter Özellikleri, Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin değerlendirilmesi. İstanbul Medeniyet Üniversitesi. 2022.
8. Uysal N, Toprak FÜ. Kadınların sağlık alguları, kanser taramalarına yönelik tutumları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2022;6(1):65-76.
9. Erdem SS, Yılmaz M, Yıldırım H, et al. Düzce'de yaşayanların kanser ve kanser risk faktörleri hakkında bilgi düzeyi. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi. 2017;7(1):1-10.
10. Tat AN, Öztürk HB, Günay O, et al. editors. Kayseri İli Yeşilhisar İlçesindeki Yetişkin Kadınların Kanser Taramaları ile İlgili Bilgi-Tutum ve Uygulamaları. 3 International 21 National Public Health Congress; 2019.
11. Özsoyler M, Çapar ZG, Keser M. Aile Hekimliği Polikliniğine Başvuran 35 Yaş ve Üzeri Hastaların Kanser Tarama Testleri Hakkında Bilgi ve Tutumları. Forbes Journal of Medicine. 2023;4(1).
12. Demir LS, Talaş AB, Büyükkeleci Y, et al. 18 Yaş Üstü Bireylerin Kanser Taramalarına Yönelik Bilgilerinin Değerlendirilmesi. Sağlık ve Toplum. 2024;34.
13. Aksungur A, Bağcı HH, Özdemirhan T. Kanser Eğitimleri Kanser Farkındalığını Arttırıyor Mu? Estüdam Halk Sağlığı Dergisi. 2024;9(1):13-23.
14. Göl İ, Açıkgöz S. Yetişkin Bireylerde Kanser Bilgi Yüğü ve Kanser Taramalarına Yönelik Tutum Arasındaki İlişki. Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi. 2024;7(3):677-84.
15. Çetin G. 30-70 Yaş arası bireylerin birinci basamak sağlık hizmetleri kullanımı ile kanser tarama testleri hakkında bilgi, tutum ve davranışlarının değerlendirilmesi. Uzmanlık Tezi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi. 2021:30-58.
16. Kaya C, Üstü Y, Özyörük E, et al. Sağlık Çalışanlarının Kanser Taramaları Hakkındaki Bilgi, Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi. Ankara Medical Journal. 2017;17(1).
17. Akhigbe AO, Omuemu VO. Knowledge, attitudes and practice of breast cancer screening among female health workers in a Nigerian urban city. BMC cancer. 2009;9(1):203.
18. Saçıkara Z, Koçoğlu-tanyer D. Kirsal Bölgede Yaşayan Kadınların Rahim ağzı Ve Meme Kanseri Taramalarına Katılım ve Bilgi Durumları. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi. 2021;30(1):43-52.
19. Koruk İ, Gözükar F, Yiğitbay E, et al. Şanlıurfa'da birinci basamak sağlık hizmetleri çalışanlarının Ulusal Kanser Tarama Standartları ile ilgili bilgi düzeyi. Turkish Journal of Public Health. 2015;13(2):127-36.